XIX-ik évfolyam. 3-ik szám. Kőszeg, 1899. Január 15-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt — 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkor 81) intézendők. Nyiltter sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint.

Magyar szinészet.

Három hét óta magyar szinész-társaság időzik városunk falai között, de nem igen részesül a közönség pártfogásában. E tekintetben nem hogy haladtunk volna, már t. i. a szinészet támogatásában, hanem éppenséggel hanyatlottunk. 8—10 évvel ezelőtt is még nagyobb és lelkesebb közönséget láthattunk a bálház *szinház*-nak czúfolt termében s nem volt társaságoknak annyi okuk a panaszra, mint manapság. Tudja Isten, hogyan van, hogy sem fent, sem alant nem törődnek sokat a szinészügygyel. Még a fogalmával és jelentőségével sem látszunk egészen tisztában lenni.

A szinészet kulturügy, a szinjátszás müvészet. Talán ezért nem tartoznak a szinházak a kultuszminiszter hatáskörébe, hanem a belügyminiszter alá!? még pedig egy kalap alatt a rendőrséggel és a tolonczügygyel . . . A vallás- és közoktatásügyi miniszter, ki a müvészet többi ágait tőle telhetőleg pártfogásába vette, még meg találná érteni a szinészet bajait, még talán orvosolná is. Ő, aki kulturintézményeket szerez, talán a vidéki szinészet ügyét is rendbe hozná, kiemelné abból a szégyenletes helyzetből, amelyben most tengődik.

Nézzünk csak egy kissé körül. Látogassunk át ahoz a német sógorhoz, kit oly tagadhatlan fölénynyel szoktunk lenézni, kinek kulturája minden hazafias chauvinisztát csak mosolygásra bir. Vagy akár csak nézzünk át az osztrák szomszédhoz, ki a közös háztartást oly méregdrágán megfizetteti velünk. Bizonyára büszkék leszünk a mi kóbor szinészetünkre, mely csak kevés nagy városban bir állandó tanyával. „Odakinn“ még a kisebb városoknak is van állandó szinházuk, a legkisebbek pedig szövetkeznek, hogy közös erővel tartsanak fenn egy társulatot, mely felváltva hol itt, hol ott teljesiti nemesitő misszióját. Láthatjuk, hogy olyan kis fészkek, minő például Bruck vagy Leoben a maguk hét-nyolcz ezer lakósával birnak állandó szinházépülettel. Láthatjuk, hogy oly városoknak, melyek lakosság tekintetében mögötte maradnak Szegednek vagy Debreczennek, nem egy, hanem két vagy három szinházuk is van. Ha mindezt láttuk és megfontoltuk, ha észrevettük, hogy minden nagyobb városnak állandó operája van, akkor az idegen kultura felett talán kevésbbé fennhéjázó mosolylyal térünk át napirendre — szerte a vendéglőkbe s a kártyaasztal mellé.

Ha valahol, ugy minálunk jut még nagy nemesitő feladat a szinjátszásnak; különösen a nemzetiségek lakta vidéken. Ámde vidéki szinészetünk olyan, (kérem, a nálunk időző társaság ne értse azt magára) hogy a müvészetet inkább kompromitálja, semhogy szolgálja. Nem lehet tekintélye, mert kénytelen koldulni. Az állam nem istápolja, a közönség nem pártolja. Ha a kisebb helyekre beköszönt egy vándortrupp, már megelőzte szökésének hire. Ha távozik, emléke fennmarad — temérdek adósságban. Mert a kis szinésznőnek, ha meg akar élni, inkább csinosnak kell lennie s könnyelmünek, semmit tehetségesnek! a vidéki szinész pedig ne müvészetében, hanem a — pumpolásban legyen mester, különben éhen halhat.

Vidéki szinészetünk sanyaru helyzete botrányos szégyenfolt, mely elhomályositja kulturtörekvéseinket. Nagyon itt az ideje, hogy végre valahára hozzá fogjanak a szini ügyek rendezéséhez. Történni ugyan még nem történt semmi, de a belügyminiszter, a szinészet gyámolitója, sejteni engedte, hogy hajlandó tenni valamint. Összehivott egy anketet, melynek — úgy tudjuk — feladata az volt, hogy „informálják“ a minisztert ki a szinészet ügyében tudniillik meglehetősen ártatlan. Ami nagyon is érthető, ha meggondoljuk, hogy miniszteriuma keblében a szinészet csak rendészeti fogalom. A policzia pedig — nagyon helyesen — inkább törődik a szinházlátogatók vagyoni biztonságával, a szinházépület (ha ugyan épület) tüzbiztonságával, semmint a komoly müvészettel. De ép ez oknál fogva nem remélhetjük a vidéki szinészet felvirágzását, mig annak ügyéről a rendőri bürokratizmus szük észjárása gondoskodik.

Az ankét szakértői ugyan hozzászóltak egy szabályrendelethez, mely hivatva volna a vidéki szinészet ügyét némikép rendezni, biztositván ugy a hogy a rokkantok nyugdiját s iparkodván a szinészt igazgatójának rosszhiszemüsége ellen valamikép megvédelmezni. Mind nagyon üdvös dolog, amit már rég kellett volna megvalósitani. Sőt talán még szabályrendelet nélkül is lehetett volna. Mert a mód, ahogyan egyes társulatok igazgatói visszaélnek a tagok helyzetével, ahogyan megröviditik őket és sanyargatják meg nem érdemelt birságokkal, néha még a büntető törvénykönyvbe is beleütközik. Azért nagyon üdvös lesz, ha kissé rövidebbre fogják a gyeplőt, s nem osztogatnak boldog-boldogtalannak szinigazgatói konczessziót.

TÁRCZA.

Dreyfus kapitány lefokozása.

Hetek, hónapok óta folyik a hazaárulásért elitélt s az ördögszigetre deportált Dreyfus kapitány ujból fölvett ügyében a tanta, nyomdafestek. Franczia országban érthető nyugtalanság uralkodik a Dreyfus-ügy bonyodalmai miatt, miket egyebütt is az egész müvelt világon érdeklődéssel kisérnek.

Hetek óta folyik a tánta a hazaárulásért elitélt Dreyfus kapitány ügyében. Azt hiszszük, hogy érdekelni fogja t. olvasóinkat a következő czikk, mely reprodukálja Bisson A. párisi hir apiró tudositását a kapitány lefokozásáról. Bisson jelen volt a gyászos szertartásnál és ennek benyomása alatt irta tudósitását, melyet azon frissében, még az nap este közölt a Párisban megjelenő „Republique Francaise.“ Mi a tudósitást minden változtatás nélkül ugy adjuk, ahogy a maga idejében iródott.

*

Nyolcz óra reggel. Utban az E'cele militaire felé. Csipős szél sepri az utczákat. Számos kocsi tart a cbars mező elé. Utczahosszat sietnek diszbe öltözött katonatisztek, felhajtott gallérral. Minden irányból jönnek katonák csapatokban, öreg katonák hadi öltözetben, fiatal rukruták sapkában és pluzban, kiknek jelen kell lenni az itélet végrehajtásánál.

Csak kis számu czivilnek van megengedve az udvar belsejébe behatolni. A párisi térparancsnokság nagyon csekély számu jegyet osztott ki; csak a sajtó képviselőinek, néhány magas állásu hivatalnoknak és néhány hirneves irónak juttatott, kik közül az utóbbiak az elitélt lelki állapotát akarták vizsgálni a kemény büntetés alatt. A nagy közönség kivül állt a nagy rácskapun, onnan szórva szitkozódását a gonosztevő felé.

Háromnegyed kilencz. Az utolsó csapatok is meg, érkeztek és az udvaron négyszögbe vannak fölállitva. Dreyfus kapitányuak el kell előttük mennie; igy több mint egy kilométernyi utat kell megtennie, ezer és ezer ember pillantásaitól lesujtva. Miuő Golgota!

A pillanat közeleg. Láttunk egy zárt kocsit jönni, mely szorosan az épület bejáratához állt. Ez ő! . . , Elgondolkodtunk felette, hogy itt van, várva a végzetes perczet. Hallja távolról a bajonettek csengését, a katonák lépteit, kik szemtanui lesznek meggyalázatásának. Mily iszonyu szorongatást érezhet! . . . Mily sápadt lesz az arcza, ha majd birái elé vezetik . . . Vajjon lesz-e ereje járni? . . . Nem fog-e leroskadni . . . És ezen gondolatra, daczára a szörnyü vádnak, szánalom ébred bennünk a szerencsétlen iránt, ki ha bünös is, büuhödése mégis kegyetlennek látszik.

Kilencz óra. Alighogy az első ütés elhangzott az E'cele militaire toronyóráján, Darras tábornok felemelte a kardját. A kürtök megszólaltak. Az udvar egyik szögleténél egy kis csapat jelent meg, mely négy tüzér katonából állt, kösbe fogva egy diszbe öltözött tisztet, a csapatot egy őrmester vezette.

A tiszt Dreyfus Alfréd kapitány.

Fejét magasan tartja, járása biztos és természetes. Nem látszik semmi erőltetés a magatartásán. Clyan nyugodt, azt hinné az ember, hogy gyakorlatra megy. A tábornoktól husz lépésnyire megáll a csapat. A tábornok erős hangon mondja ki az előirt formulát:

— Dreyfus Alfréd, ön nem méltó a fegyvert viselni!

Azonnal előlép egy csendőrtiszt és elkezdi a borzasztó büntetés végrehajtását Leszakitja a zsinórokat, gombokat az ezred számát a sapkáról, végre — és ez a legsujtóbb — kihuzza a kardját, azt a térdén ketté töri, a darabokat az áruló lábai elé dobja . . . Dreyfus sokkal távolabb áll tőlünk, minthogy arczát kivehetnők. Izgatottnak látszik és heves kézmozdulatokat tesz. A tábornok megbélyegző beszédére felemelte karját és éles, elkeseredett hangon kiálta fel:

— Én ártatlan vagyok! Éljen Franczia ország!

A csendőrtiszt befejezte szomoru feladatát; az arany, mely eddig ráháját fedte, a porban hever. Még pantallója veres csikját, mely szintén tiszti jelvénye volt, sem hagyták meg az elitéltnek. Dreyfus, diszétől megfosztott fekete dolmányában, sötét sapkájában ugy nézett ki, mintha már felvette volna gályarabruháját. A szomoru menet megindult. Az áruló itt fog elvonulni szemeink előtt. Már alig várjuk. Ime közeledik. Egyre nő izgatottsága. Folyton kisbálja:

— Éljen Franczia ország! Ártatlan vagyok!

És a rácson tul a tömeg, mely alig veszi ki körvonalát, kiabál, fütyül, átkozódik és dühe nőtten nő . . . A mint egy csapat tiszt előtt elhalad ezen hangok ütik, meg fülét:

— Eredj Judás!

— Én ártatlan vagyok! Ártatlan vagyok!

Most tisztán kivehetjük a vonásait. Egy percig erősen szemügyre veszszük, remélve, hogy tán találunk rajta valami jellemző vonást, azon lelek egy viszfényét, melyuek titkos rejtekeit eddig csak a hadbiróság vizsgálhatta. Dreyfus arcza csak haragot árul el, haragot, mely az önkivületességig van fokozva . . . ajka görcsösen széthusódott, szeme vérben forog. Most már értjük miért oly feszes és erős az elitélt járása, mert a düh, mely lelkét korbácsolja, izmait a szétszakitásig feszitti és megfosztotta öntudatától.

Szabályrendelet azonban, bármily bölcsen legyen megfogalmazva s bármily ékesen szóljanak intézkedései, egymagában még sem elegendő az üdvösségre. Kell ahhoz még sok egyéb is: s különösen pénz. Ezt hangoztatta különben mindenki, akinek véleményét ez ügyben kikérték, sőt belátta a miniszter is, ki „sejteni engedte“, hogy a jelen évi budget-t ezen a czimen 100.000 frttal megterhelni szándékszik. Igaz, hogy ez őtször akkora összeg, mint a mennyit eddig juttattak a vidéki színészet előmozditására, de viszont igaz az is, hogy ez széles ez országra mégis csak kevés. Annál is inkább, mivel épen azokon a helyeken, hol a színészet a leghathatósb segélyezésre van utalva, a városok és községek ezt anyagi segélyben vagy épenséggel nem, vagy nem kielégitő mértékben részesitik. A m. k. opera a királytól évi 160.000 frt, az államtól 215.000 frt szubvencziót huz, s még ez az összeg is kevésnek bizonyul. Már pedig egy egész ország elhanyagolt színészete megérdemelne legalább is akkora segélyt, mint egyetlenegy szini intézet, még ha ebben csinos és kevésbbé csinos ballerinák kecses tánczokat lejtenek is. A m. kir. operának különben baja, hogy nincsen vidéki opera, honnan személyzetét alkalomadtán kiegészithetné. Ugyanaz a baja a zeneakadémiának is, melynek operanövendékei kénytelenek felkeresni a külföldet. Legnagyobb baja ez azonban a vidéki színészetnek magának, mely nem képes a müveltebb városok igényeit e tekintetben kielégiteni. Pozsonyban, Sopronban a magyar színészet csak azért küzd oly nehezen a közönség rokonszenvéért, mert ez a német társulatoknál megszokta az állandó operát s azt a magyaroknál fájdalmasan nélkülözi. Csak helyeselhetjük tehát, ha a miniszter néhány nagyobb városban állandó operát óhajt létesiteni. De viszont óhajtjuk mi is, hogy a segélyből leginkább azoknak jusson részük, kik a kisebb városokban s községekben teljesitik azt a missziót, melyre a szinmüvészet hivatva van. Ám adjon a miniszter kalácsot az operának, de ne tagadja meg a szegény színésztől a kenyeret.

HIREK.

— **A farsang**. Karneval herczeg ma vonul be csendesen városunkba s a bálház kis termében tartja udvarát. Fényt, pompát nem fog kifejteni, s igy az udvaronczok annál kényelmesebben és szabadabban forgolódhatnak. Hogy megértessük magunkat, a kath. polgári kör farsangi estélyéről van szó, mint a melyet ma czigányzene, ének és felolvasás mellett tartanak meg s természetesen a fiatalok tánca is fog füszerezni. Az esti 7 órakor kezdődő mulatságon csak a kör tagjai és azok családjai vehetnek részt.

Ugyanesak ma Nagy-Csömötén is lesz farsangi mulatság. *Konrád* József jó hirnévnek örvendő vendéglőjében zártkörü iparos bált tartanak. Ugy halljuk, hogy Kőszegről is készülnek többen a vidéken megtartandó és sikerültnek igérkező mulatságra.

— **A magunk igazolására**. A tegnapi postával finom, illatos levélkét kaptunk, melyben szeretetreméltó torzsalkodással támad meg bennünket annak szepséges megirója: micsoda meggondolatlan eljárás az tőlünk, hogy az idei farsang báljai iránt olyan kishitűek vagyunk, azt irván mult számunkban: az elmék nálunk még nem igen foglalkoznak bálokkal. Azt kérdezi a bájos (mert kétségen kivül annak kell lennie) irónő, miért nem irjuk inkább ki, hogy *ekkor*, meg *ekkor* és megint *ekkor* lesz farsangi mulatság s megfenyeget, hogy, ha ezt nem teszszük a jövőben, nem olvassa többé a *Kőszeg és Vidéke*-t. Megijedtünk és nyomban beszólitottuk a vidéken tartózkodó segédszerkesztőnket, nyeregbe ültettük főmunkatársunkat s igy hárman neki irámodtunk a báli hirek hajszolására. Kergettük *Unger* Lekszit, *Floderer* Jenőt és egy sereg fiatal embert, szóba állottunk minden báli hyennával, megintervivoltuk a muzsikus czigányokat, a bálház berlőjét, sőt a nyomdákba is betekintettünk, nem-e szednek valahol rendezőbizottsági előértekezleti, vagy más ilyen meghivót. Sehol semmi. A csend irtóztató...

Legyen azonban nyugodt, kedves ismeretlenünk. Eskünek erejével esküszünk, hogy riportereink kihegyezett fullel és czeruzával fognak hallgatózni a szalonok sarkaiban s a hol csak legkisebb összeesküvés, báli haditerv vagy ehhez hasonló szövődnék, rögtön szaladnak be a redákczióba s ékes szavakkal kürtölik ki a nagy hirt mindenkinek, akit illet és első sorban kegyednek, kedves ismeretlen és nyájas olvasónk a türelmetlenségben.

Rátörünk minden tánczrendező czégre, sorra megkérdezzük özv. *Nykodemné*-t, *Hanélyné*-t, a turistákat, a tüzoltókat, az uri legénységet s a mint csak egy szó kipattan, megirjuk a titkot s leleplezünk minden leleplezhetőt.

Addig is, tisztelt rendező-bizottságai a kőszegi báloknak, kérjük önöket, legyenek szivesek megalakulni s mielőbb értesiteni bennünket, hogy élnek, mozognak s a szezon egyetlen napját sem engedik leáldozni anélkül, hogy valami jóizü mulatság meg ne ettek. Láthatják, hogy milyen türelmetlen a hölgyközönség.

— **Uj hadnagy**. *Jagits* Imre tartalékos tüzértiszthelyettes a 12. hadosztály tüzérezredben hadnagyá lett előléptetve.

— **Binnyei állást kapott**. A mult iskolai évben Kőszegen, az iparos tanoncz-iskolánál alkalmazásban volt Binnyei Istvánt, kinek megválasztását a közoktatásügyi miniszter megsemmisitette, ugyanez a miniszter a hatvani polgári iskolához a rajzolási szakra segédtanitóvá nevezte ki. A kinevezés Binnyei kvalifikációját *tanitó-jelölt*-ben állapitja meg, amiből megtudjuk, hogy a „művész“ még most sem szerezte meg a rajztanitói oklevelet. Megjegyezzük itt még, hogy Binnyei megválasztatását a kőszegi ipariskolához a miniszter alaki hiányok s azon okból semmisitette meg, mivel a megválasztott nemcsak rajztanitói képesitéssel nem birt, hanem az iskolánál megkivántató elméleti tárgyak tanitásához nem is konyitott.

— **Akinek nem izlik a tanulás**. Nem az első, sem az utolsó eset, hogy egy ifju, ki minden másra bir hajlammal, csak a tanulásra nem, szülői minden áron a tudományos pályán szeretnének látni. Az ilyen óhajtás már többször az ellenkezőt eredményezte, de olyan hamar talán még sem, mint a helybeli Kelcz-Adelffy-féle árvaháznak egy alapitványos helyen levő fiunál történt épen mostanában. *Ritzinger* Rezső-nek hivják az ipszét, ki mint a gimnázium I. osztályu tanulója csak 4 tárgyból bukott meg karácsonykor. Az erről tanuskodó bizonyitványnyal kopogtatott be az ünnepekre Zalamerenyen lakó szülőihez s azzal az elhatározott szándékkal, hogy tanulmányait immáron befejezte s a boldog otthonban alapitja meg jövőjét. A dolog azonban nem ment olyan simán, mert a szülők visszatérésre unszolták a tanulással torkig telitett nebulót, aki 8 napi késéssel ide is érkezett az árvaházba, de mikor az iskola felé mutattak elüljárói, jobbnak látta a visszautazást Zalába. Elment minden bejelentés nélkül gyalogszerrel Szombathely irányába, hol az erte aggodó árvaházi elöljáróság megkeresésére a rendőrség fogadta és gondoskodott, hogy visszakeruljön — fajdalom — megint csak Kőszegre, ahonnan most már a megérdemelt obsitral ellátva akarták hazaküldeni, de a megérkezett anya könyörgésére kegyelmet gyakoroltak.

— **A Chernel-család gyásza**. Egy köztünk élő tekintélyes és mindenektől nagyra becsült családot, a Chernel-családot chernelházi *Chernel* Juliának e hó 11-én történt kimulásával mély gyász erte. A régóta beteg szkedő urhölgyet sem az orvosok ügyessége, sem az anyai és rokoni szeretetteljes gondozás nem volt képes az életnek megtartani; a halál, mely mindeneknél erősebb és kegyetlenebb, elragadta őt az élők szerető köréből. A halottat a temető kápolnajában előbb diszes ravatalra helyezték s onnan pénteken délután 4 órakor az előkelő rokonság és számos résztvevő jelenléteben beszentelés után a kápolna alatt levő ideiglenes kriptába helyezték. A kiadott gyászjelentés igy hangzik;

Özv. Chernelházi Chernel Viktorné szül. pongyelóki Roth Klementina a maga és fia Viktor, cs. és kir. kapitány a 7-ik huszárezredben, fájdalomtól megtört szivvel jelenti, hogy szeretett leánya, illetőleg nővére, chernelházi Chernel Julia f. hó 11-én d. e. 10 órakor hosszas szenvedés és a halotti szentségek áitatos felvétele után életének 38-ik évében elhunyt. A megboldogult hült tetemei f. hó 13-án délután 4 órakor fognak a helybeli sirkert kápolnájában a r. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni s a családi sirboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az éngesztelő szent mise-áldozatok f. hó 14-én d. e. ½10 órakor fognak a Jézus Szt. Szivéről nevezett templomban a Mindenhatónak bemutattatni. Kőszegen, 1899. évi január hó 11-én. Áldás és béke poraira!

— **Anyakönyvi kivonat**. A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési és halálozási eseteket jegyeztek be:

Születés.

Január 5-én Gamauf Lajos szőlőmüves és neje Varga Katalin Mária leánya, ág. hitvallásu.

Január 6-án Horváth Mátyás szücs és neje Koller Mária Ede, fia róm. kath. vallásu.

Január 5-én Niczky Ferencz gróf, honvédtőhadnagy és neje budakeszi Wcöres Evelin leánya, róm. kath. vallásu.

Halálozás.

Január 11-én chernelházi Chernel Julia, 37 éves, róm. kath., szervi szivbaj.

— **Vasutüzleti bevétel**. A kőszeg-szombathelyi vasut üzletbevételei 1898. deczember havában:

szállitott személyek száma 7,113; javak 1,030; bevétel személyszállitás után 1,787, javak után 1,609, összesen 3,396 frt.

Az egész 1898. évi eredmény deczember végéig a következő:

szállitott személyek 106,183; javak 11,118; bevétel személyszállitás után 26,866; javak után 17,453; összesen 44,319 frt, a mult évivel szemben **2591 frttal kevesebb**.

— **Szinházi esték**. *Havy* Lajos szintársulatára a mult hét egyike volt a jobbaknak. Legalább néhány estén, a közönség, felhagyva közömbösségével szép számmal jelent meg. A mult hét szinházi krónikáját röviden a következőkben adjuk:

Vasárnap, január 8. Délután 4 órakor gyermekelőadásúl fél helyárakkal szinre került „*Hófehérke*“, zsufolásig telt ház előtt. Az óriási gyermekközönségnek emlékezetes délutánt, a direktornak jó kasszát hozott e darab. A törpék közül kiváló elismerésre s emlitésre méltó *Heltay* Andorka.

Vasárnap este bérletszünetben „*Dreyfus kapitány*“ cz. szinművet adták elő telt ház előtt. A darabról s az előadásról jól nyilatkozott a jelen volt közönség.

Hétfőn, jan. 9. „*Dreyfus kapitány*“, másodszor.

Kedden, jan. 10. „*A szultán*“, Verő György szép zenéjü operettoje, gyönyörü jelmezekben, igen jó előadás. Mint mindig, ugy itt is kitünő volt *Heltay*, Ali fő eunoch szerepében; *Havy* és *Falusy*, mint Bulbül és Bimbasi basák igen jó alakitást nyujtottak; bájos volt *Roxelane* (*Püsyöky* R.) s *Delia Szücs* M.) Ki is jutott nekik a tap-ból bőven, amiből annál kevesebbé részesülvén *Szelim* szultán (*Bera R.*), jonak látta visszafizetni a kölcsönt s nem kevesek megbotránkozására valósággal obstruált, énekelvén oly gyenge hangon, amelyben legfeljebb szinpadi kollegái gyönyörködhettek.

Szerdán, jan. 11 „*A végrehajtó*“ Sylvane és Ortus bohózata, gyér ház előtt, kevésbbé sikerült előadásban, mint a tegnapi volt.

Csütörtök, jan. 12. *Heltay* Nándor és *Heltayné* Rózsa asszony jutalomjátékul szinre került: „*A vereshaju*,“ Lukácsy Sándor hires, szép népszinműve. *Heltay* kétségtelenül legjobb ereje a társulatnak. Ennek s szeretetreméltó egyéniségének tulajdonitható, hogy a közönség meg akarván tisztelni kedvenczét, egészen megtöltötte a szinházat. Az előadás kifogástalan. *Heltay* Nándor, mint vereb Jankó, a bolondnak tartott s mégis minden téren kanált képező árva fiu szerepében kitünő. Derekasan megálltak helyüket *Bera*, *Püspöky*, *Heltayné*, *Falusi*, aki szép énekével sok élvezetet nyujtott s szép jövővel biztat; *Havyné* pedig Sári szerepében valósággal megkacagtatta a közönséget.

Pénteken, jan. 13. „*A gyimesi vadvirág*“ került volna előadásra, de ez a közönség részvétlensége miatt nem volt megtartható,

— **Hirdetmény**, Kőszeg sz. kir. város polgármesteri hivatalánál irnoki állás üresedvén meg, ezen állásnak választás utján leendő betöltésére ezennel pályázatot hirdetek. Ezen állással 600 frt évi fizetés s a szabályrendeletileg megállapitott nyugdij-jogosultság van összekötve. Felhivom pályázni kivánokat, miszerint az 1883. évi I. t.-cz. szerint okmányolt kérvényeiket f. é. január 25-ig mulhatlanul hozzám beadják.

Kőszeg, 1899. január 10-én.

Vasvármegye alispánjának megbizásából

Tipka Ferencz,
polgármester.

— **Hirdetmény**. Az esküdtbiróságokról szóló 1897. XXXIII. t.-cz. alapján kibocsátott 94179/898. sz. belügyminiszteri körrendelet alapján alólirt bizottság ezennel közzé teszi miszerint Kőszeg sz. kir. város egész területén lakó minden férfi, a ki magyar honos, a folyó esztendőben legalább 26-ik életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon irni és olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni, a mennyiben pedig ideiglenes adómentességet élvez, husz korona egyenes állami adónak megfelelő értékü vagyonnal bir; vagy az adózásra való tekintet nélkül: közügyviselő, lelkész, a magyar tudományos akademia tagja, tudor, okleveles: tanár, ügyvéd, mérnök, épitész, hajoskapitány, gazdász gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanitó, sebész, állatorvos, továbbá az, ki a felsőbb müveszeti vagy felsőbb szakiskolát elvegezte, végül a ki a középiskolai záróvizsgát letette, — f. évi január 20-án és 21-en mindenkor délelőtt 9—12 s délután 2—5 óra közt Kőszeg szab. kir. város tanácstermében az alaplajstromba való felvétel végett az összeiró bizottság előtt személyesen vagy meghatalmazott által is megjelenhetnek.

Kőszeg, 1899. évi január hó 9-én

az összeiró bizottság nevében

Tipka Ferencz,
polgármester.

— **Hirdetmény**. Az 1878. évben született kőszegi illetőségü 1-ső korosztálybeli hadkötelesekre nézve a sorsbuzás f. é. január hó 22-én d. e. 10 órakor a városház tanácstermében fog megtartatni. Felhivatnak tehát az idei illetőségü 1978-ban született hadkötelesek, hogy a sorshuzásra vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig bizatartozóik által magukat képviseltessék, mert a távollevők részére a sorszámot a bizottság fogja kihuzatni.

Kőszeg, 1899. január 12-én. *Kőszegi József*,
rendőrkapitány.

— **Judit és Holofernesz**. Mondja még aztán valaki, hogy nem esnek meg ma már a bethuliai ostrom alkalmával előfordult tragikumhoz legalább megközelitőleg — hasonló dolgok. A város egyik üzletében — hogy melyikben, az mellékes — e napok egyik estéjén valami kis *Holofernesz* ostromhoz fog s ugyancsak szorongatja a várat. Ekkor előáll *Judit*, nyiszel egyet s a rettegett ellenség feje — majd hogy le nem hullott a törzsről. Persze, hogy az üzlet most meg lett mentve.

— **Lékai gyermekek fölruházása**. A lékai karácsonyi ünnepségről hozott multkori hirünket oda kell kiigazitanunk, hogy a szegény gyermekek felruházására legtöbbet fömeltóságu dr. *Eszterházy* Miklós herczeg adott s kivüle az ottani intelligenczia. Az ottani kereskedők ruhanemüekre valóval járultak, miket az irgalmas nővérek készitettek el felölthető ruhává. Ha ez utóbbiakról emlitést tettünk már, illő, mert az igazságnak is megfelel, hogy a főadakozók neveit legalább most pótlólag szintén följegyezzük.

— **Jégkárosultak segitése**. A dunántuli jégkárosultak segitése ügyében faradozó országgyülési képviselők az e czélra gyüjtött pénzt bizottságilag szétosztották. A vasvármegyei jégkárosultaknak 1500 frt jutott s az összeg azok között lesz kiosztva, akik állami vagy egyéb segitségben nem részesültek.

Eltávozik, eltünik. És minket elkábitott, megzavart és meghatott ezen ember sorsa. Mily titok lehet a szivében? Mi inditja arra, hogy ily kétségbeesetten erősiti ártatlanságát. Vajjon a közvéleményt akarja-e megnyerni; kételt akar-e kelteni bennünk; gyanussá akarja-e előttünk tenni a birókat, kik elitéltek? És villámgyorsasággal ébredt fel agyunkban az a gondolat:

— „Ha nem bünös, mily rémitő tortura?“

— **Bábaképzés.** A szombathelyi bábaképezdében A legközelebbi tanfolyamra szóló beiratások 1899. márczius 1-től 10-ig eszközöltetnek, a mikor a felvételt kérők személyes jelentkezése okvetlenül szükséges. A felvétel feltételei: 20—40 éves életkor, 2) jó erkölcs, 3) jó egészség, 4) jártasság a magyar vagy német irás-olvasásban. Egyuttal figyelmeztetnek mindazok, kik az 1898/9 nyári tanfolyamra állami segély mellett magukat felvétetni óhajtják, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministeriumhoz czimzett, anyakönyvi kivonat, esketési, erkölcsi, szegénységi és orvosi bizonyitványuyal ellátott bélyegmentes folyamodványokat 1899. január 31-ig a bábaképző intézet igazgatóságához küldjék be.

-- **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átirás alá: Koczor Karolina és Zsuzsánna után az 1368/2, 1364/4, 1369/4, 4671, 5275, 5421. hsz. 811/6 sz. fél házból őket illető részre 418 frt és 412 frt vételárban Koczor Samu javára.

Fölhivás.

Vasvármegye alispáni hivatala Sopronmegye alispánjának a *Kéry*-nemzetség tagjaihoz intézett fölhivását teszi közzé. A fölhivás igy szól:

A néhai Kéry János veszprémi kanonok által tett 5000 frtra növekedett és az alapitó levél értelmében a közös hadügyminiszter által közös hadseregbeli katonai intézetekre felhasznált családi alapitványt, Ő császári és apostoli királyi Felsége a folyó évben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben a m. kir. honvédelmi miniszterium kezelésére bizni méltóztatott, egyben megbizván azt az alapitvány rendezésével.

Az alapitvány családi természete követeli, hogy a rendezés az érdekelt család tagjaival egyetértőleg történjék.

A családtagok kinyomozása a leszármazási tábla kiigazitása és annak hiteles alakban ujból való kiállitása ugy az uj alapitó levél szerkesztésével a Minister ur ő nagyméltósága alulirottat bizván meg, tekintve, hogy az alapitó alapitványát nemzetsége számára minden megszoritás nélkül létesitette; ennélfogva az alapitvány, rendezésébe nemcsak az alapitó testvéreitől fi- és leány ágon leszármazók, hanem az alapitóval egy közös családfotól leszármazásukat beigazolni tudó is bevonandók; ez okból Vasvármegye alispánjával egyetértőleg felhivom a nemes Kéry nemzetség bárhol tartozkodó tagjait, hogy a menyiben magukat ezen nemzetséghez tartozóknak, különösen az alapitó néhai Kéry János nagy préposttal rokoni összeköttetésben állóknak és ezen az alapon annak a szóban forgó alapitványára jogos igénnyel biróknak tartják, lakhelyük és állásuk pontos megjelölése mellett, jogosultságukat bizonyitékaik benyujtásával nálam 1899. évi május 31-ikéig igazolják és egyuttal nevezzenek meg 3 ferfi családtagot, hogy azokból a fennti teendők végzésére elnökletem alatt választmány legyen alakitható.

Sopron, 1898. évi deczember hó 14-én.

Dr. Badn.

— **Érdekes látogatója** volt mult betekben a gróf Esterházy Géza-féle cognac-gyárnak, mely most már keletre is sikeresen exportál, Abdullah Ben Sayd Tarik tifliszi kereskedő személyében ki európai üzleti utjában Budapestre is betért, hogy többek között, nevezett gyár főképviselőséget is megszerezze magának. Sárkány Arnold vezérigazgató ama kérdésére, hogy miképen fogja összeegyeztetni a nagy mennyiségben vásárolt cognac eladását a Korán tilalmával mosolyogva válaszolt a barna kereskedő: „Iralnak tilos, de hát segitünk magunkon s recipen iratunk cognacot a doktorral, orvosságot szedni pedig . Korán nem tilja!“

— **A jövő fénye.** *Elektroid* a neve egy uj világitó szernek, amely a jövő fényének igérkezik. Az uj szerből hiányoznak a néhány év előtt fölfedezett vizlégszesz szagtalan, de halálos gázai és az acetylen robbanó tulajdonságai. De különben hasonlit az acetylenhez, amennyiben ezt is caloiumcarbid és viz vegyülékéből állitják elő. A képződő gázt azonban, a töltalaló állitása szerint, olyan eljárásnak vetik alá, amely minden veszélyes tulajdonságából kivetközteti az uj szert, amely tiszta fehér, szagtalan, füstmentes és rendkivül intenziv lánggal ég.

)(**Fontos tudnivaló.** A gyomorkatarrus egyike a leggyakoribb betegségeknek, melynél, ha nem nyulunk azonnal jónak elismert ezerszer, igen gyakran sulyos utóbajok állanak be. Egy bevált háziszer a gyomorkatarrus ellen dr. Rosas életbalzsama. Valódi minden gyógyszertárban és B. Fragner fóraktárában (Prág, 203-111.

Különfélék.

* **Uj szülési elmélet.** Schenk tanárnak, a nagy gólystudósnak az elmélete teljesen elhalványul amaz amerikai elmélet mellett, amelyet a newyorki orvosok ujabban megállapitottak. A statisztika szerint ugyanis a legutóbbi időben az ujszülött gyermekek között feltünően sok volt a fiu, 53 száz kösött. Ahogy e különös tünet eredetét kutatták, rövidesen rájöttek arra, hogy ez csak abból a harczias hangulatból magyarázható, amely a spanyol-amerikai háboru előtt és után a lelkeket eltöltötte. Tracy doktor, aki maga nem hisz ebben a furcsa föltevésben, ugy véli, hogy a háborunak és a sok fiugyermeknek ez az összetalálkozása mindazonáltal érdemes a megfigyelésre és esetleg uj anyagot adhat a nemi elméletre vonatkozó kutatásoknak. Esetleg a jövőben már az is elegendő lesz ahhoz, hogy fiu szülessék, ha az ember egy haragos vezérczikket olvas végig.

* **Télen nyár.** Az idei enyhe tél alkalmából nem lesz talán érdektelen megemlékeznünk azokról az enyhe telekről, amelyeket a krónika följegyzett. Igy: 1289-ben oly meleg volt a tél, hogy a leányok karácsony és háromkirályok ünnepén violá, rózsa stb. koszorukat hordtak, a gyermekek pedig a porban játszadoztak. A szőllő még január 13-án is virágzott és a fák mindaddig megtartották régi leveleiket, mig ujat nem kaptak. 1301-ben oly nagy hőség volt hazánkban, hogy a fák még ujévkor is teljes virágpompájukban álltak. 1420. tele oly szép volt, hogy márczius a fák, április pedig a szőlő virágzott s az utóbbi hónapban már érett cseresznyét, sőt májusban már szőllőtt is lehetett enni. 1426-ban sz. Mikulás körül virágoztak a fák és a mezők, kertek virágokkal valának boritva. 1478-ban karácsonytól három királyok napjáig mindeu éjjel menydörgés volt hallható, egyesülve esővel és nagyon meleg szellel. 1494-ben a cseresznyefák már januárban virágoztak. Az 1524-ik év karácsonya jég helyett violát és hó helyett szászszorszépet hozott. Az 1538-ik év deczembere az erdőket virágokkal boritá. 1572-ben februárban már költöttek a madarak. 1617. januárban pacsirták, fülemilék zengtek a szabadban. 1722-ben oly gyenge volt a tél, hogy még az északi vidékeken sem fütöttek januárban; februárban pedig már virágoztak a fák. 1790. januárjában már a rózsa viritott.

* **A lovak lábbelije.** Az ember alig hinné, hogy az egyes országokban mily különböző lábbelit viselnek a lovak. Japánban például még a legnehézkesebb igavonó ló is szalmaczipőt kap. Ez elég olcsó mulatság, a czipő párja három krajczár lévén. Islandban a lovakat szaruval patkolják meg. Szudánban tevebőrharisnyával, Ausztráliaban ellenben teheubőr-czipőkkel ruházzák fel. Nemrégiben egy német ember papirosból való lóczipőket talált ki, amelyek állitólag igen tartósak és vizmentesek.

Közgazdaság.

Hogyan gazdálkodjunk?

A mai nehéz gazdasági viszonyok között, amidőn a gazda nap-nap mellett a legválságosabb helyzetbe sodortatik, nem könnyü feladat ugy gazdálkodni, hogy ama példabeszéd „jut is marad is“ érvényre jusson; sőt mi több, ha a minden oldalról nyakunk közé zuduló csapások nem fognak enyhülni, csakhamar eljő az az idő, midőn kimondhatjuk, hogy a gazda jövedelmi forrása teljesen meg van semmisitve. Itt a sertésvész üti fel tanyáját, amott a marhaállományt tizedeli meg valamely ragályos betegség, majd a gabonafélek számtalan ellenségeivel kell harczot folytatnunk, ismét a burgonya termelésénél mutatkozik akadály, egyszóval olyan a helyzet, hogy annál rosszabbat már el sem képzelhetünk. Szabad-e ilyen körülmények között a szerencsés véletlentől várni helyzetünk javulását? Nezhetjük-e tétlenül a pusztitó elemek munkáját? Azt hiszük, e kérdésre minden józanul gondolkodó gazda egyértelmüen tagadó választ ad. Eberségre s a legnagyobb ellentállás kifejtésére vagyunk utalva, hogy ennek alapján legalább nemileg megoldhassuk azt a kérdést: hogyan gazdálkodjunk? Lapunk szük keretében nem terjeszkedhetünk ki mindazon kérdések fejtegetésére, melyek az okszerü gazdálkodással összefüggésben vannak, itt csak főbb vonásaiban utalhatunk azon elvekre, melyek a gazdálkodás jövedelmezőségére, termeseink fokozására és biztositására befolyást gyakorolhatnak. Kezdjük a talaj müvelésével. Mit tapasztalunk e tekintetben földmiveseinknél? Azt, hogy az a talaj müveles a melyet ők foganatositanak, tulajdonképen nem is müveles, hanem csak olyan müveles fele. Ki mennek a szántóföldre egy régi, rozoga eke féle eszközzel, azzal megkarczolják kissé a földet s azt gondolják, hogy ezzel eleget tettek a jóuak. Ilyen talajmüveléssel ma már nem boldogulhatunk. Jó volt az talán evtizedekkel ez előtt, de ma mit sem ér. Első és főkellek, hogy szerezzünk be egy oly ekét, melyet a szántások különböző neme inél egyaránt sikerrel használhatunk. Ilyen a Sack eke. Ezzel biztosan és nyugodtan dolgozhatunk, s tökeletesen szándalyozhatjuk azt ugy mélyebb mint sekélyebb szantásra. Ezen utóbbi eredmény egyike a legnagyobb előnyöknek, mert a növény diszlésének egy fő előfeltétele az, hogy a részére adandó szántások különböző mélységüek legyenek, pl. ősziek alá feltörjük s tarlót sekélyen, majd adunk egy mély szántást s közvetlen a vetés előtt egy közép mély szántást. Tavasziaknál ezen munkálatokat hasonlóképen végezzük azzal a különbséggel, hogy ha kora tavaszt növényt termelünk, pl. árpát, zabot, akkor a vetőszántás elmarad, s helyette csak egy fogast vagy esetleg extirpátort használunk, ha ellenben késő tavaszi vetemenyről van szó, pl. burgonya, akkor a szántás ismétlése elkerülhetetlen. Jó termesre csakis akkor számithatunk, ha földünket jól munkáljuk meg, mert a földben levő uyers növényi tápanyag csak akkor alakulhat át felvehető táplálékká, a müvelés utján a nyers tápanyagokhoz férhető levegő, melegség és nedvesség behatása következtében.

De a talaj megmüvelése egyedül még nem elég biztositék a termes sikeréhez. Van még egy másik tényező is, mely befolyását érvényesiti s ez a trágya. Jól tudjuk, hogy a növény ép ugy él, mint bármely más szerves lény, akár az ember, akár az állat. Életet csak ugy tarthatja fenn, ha kap táplálékot. Elegendő táplálék nélkül életműködése megakad, fejlődésében hátramarad, elcsenevész, majd elhal. Ép ezért szükséges növényeink részére az éléskamrát megtölteni, szükséges annál is inkább, mert a folytonos termeléssel mindig el-elveszünk abból egy keveset. Erre a megtöltésre ma már nemcsak az istállótrágyát használhatjuk, hanem a műtrágyákat is, vagyis azokat, melyeket többuyire mesterséges uton, gyárilag állitanak elő. Az az eredmény, melyet a műtrágyákkal az ország különböző részein ma már elértek, bátran feljogosit bennünket annak kijelentésére, hogy műtrágyák nélkül gazdálkodni ugyszólván nem is lehet. Aki ismeri, aki tisztában van az istállótrágya hatásával, csak az tudja igazán kellőleg mérlegelni a műtrágyák használatának jogosultságát. A műtrágyákban egy oly anyagot birunk, melyből bármikor, bármennyit s bármilyent a növények szükségletének, kivánalmainak megfelelőt adhatunk; s a mig egyrészről ez egy igen nagy előnyéül hozható fel, addig másrészről az is tény, hogy műtrágyákkal, ha azokat helyesen, okszerüen alkalmazzuk, pl. istállótrágya hiányainak pótlására azzal kapcsolatban oly eredményeket érhetünk el, minőket az istállótrágyának egymagábani alkalmazásával soha. A termelés sikerének harmadik tényezője a vetés. Jó vetőmag s a vetésnek teljes keresztülvitele az, a melyre kellő figyelmet kell fordítani. Gondoskodjunk időnként a vetőmag változtatásáról, mert ha évről-évre mindig csak ugyanazon magot használjuk szaporitásra, igen természetes, hogy az utód mindig silányabb lesz. Vetőmagul mindig a termény legjavát használjuk fel, azt alapos tisztitás s rostálással készitsük elő a vetésre.

Ha az elmondottakon kivül a növényuek tenyészideje alatti ápolásról sem feledkezünk meg, akkor senki nem vádolhat bennünket azzal, hogy nem iparkodtunk szembe szállani azon nehézségekkel, melyek bennünket a növénytermelés terén kisérbetnek.

Irodalom és müvészet.

— **A próbaév után.** Az irodalom minden uj eseményét kételkedve, bizalmatlanul fogadják. Valahányszor uj folyóirat indul meg, nyomban megerednek a kaszandrai jóslások: „ez sem fog soká élni!“ Nem alaptanok ezek a jóslatok. Uj vállalatnak széles körben való terjesztése annyi küzdéssel jár, hogy csak a legkiválóbb, legéletrevalóbb állja ki ezt a kemény próbát, de ha kiállotta, az aztán kétségtelen jele kiválóságának, életrevalóságának. Ilyen küzdéssel kezdte meg pályafutását az „Előkelő Világ“ is, a melyet azért is bizalmatlanul fogadtak: mert az igazi magyarság eszméi hirdetőjének vallotta magát. És daczára enuek az „Előkelő Világ“ fényesen kiállotta az első év megpróbáltatásait és most szép olvasókörrel, tartalmilag és szellemileg megerősödve lép második évfolyamába. Az első év küzdelmeinek már is meg van az az eredménye, hogy sikerült a magyar nemességben nemessége öntudatát felébreszteni, amit pártolói nagy köre és az olvasó közönség köréből naponta érkező elismerő levelek bizonyitanak. Hogy ez csak kezdete a sikernek és lesz meg folytatása, arról kezeskedik az az irótábor, a mely Lengyel Gizellát, az „Előkelő Világ“ szerkesztőjét hazafias nagy feladatában támogatja. Érdekes ujitás az ujságirodalom terén, hogy a kik éppen kivánják, kiválóan elegáns, meritett papiroson kaphatják a lapot, a mi diszmű jelleget adja az „Előkelő Világ“-nak. A diszkiadás ára egy évre 20 frt. A rendes (finom fehér simitott papiron) kiadás előfizetési ára egész évre 8 forint. Előfizethetni a lap kiadóhivatalában: Budapest, István-út 40. sz., vagy postautalványnyal.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete fehér és szines — a legdivatosabb szöves, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállitva, — mintákat pedig postafordultával** küldenek,

Henneberg G. selyemgyárai (c. i. k. udv. szállitó) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Hirdetések.

563/1898 sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kőszegi kir. járásbiróság 1898. évi Sp. I. 156/3. számu végzése következtében **dr. Stúr Lajos** ügyvéd által képviselt **Treiber Antal** javára **Schumeth Mihály** ellen 300 frt s jár. erejéig 1898. évi deczember hó 5-én foganatositott kielégitési végrehajtás útján lefoglalt és 340 frtra becsült 2 tehén, 2 borju és 1 szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőszegi kir. járásbiróság V. 338/2. 1898. számu végzése folytán 300 frt tőkekövetelés, ennek járulékai bíróilag már megállapitott költségek erejéig

Hámor-Tóban leendő eszközlésére 1899. évi január hó 20-ik napjának délelőtti 10 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Kőszegen, 1899. évi január hó 3. napján.

Rusa Gyula,
kir. birósági végrehajtó.

Olcsó hús.

Perkovits Ferencz helybeli mészáros- és hentes-mester arról értesiti a húsfogyasztó közönséget, hogy a **Kossuth**-utczában levő üzletében f. é. január hó 15-től kezdve a marhahus eleje a kilónként 48, hátulja kilónként 52 krajczárjával kapható.

Szives tudomásul.

Alulirott szives tudomására hozom **Köszeg és környéke** m. t. közönségének, hogy elhalt férjem, **Wentzl Edének Köszegen, a városkörön levő**

fűszer-, anyag- és festőáru-

üzletét

az eddigi czég alatt tovább vezetem.

Midőn úgy a magam, valamint néhai férjem nevében is minden tisztelt vevőinknek az irántunk tanusitott bizalomért hálás köszönetet mondok, kérem továbbra is a szives támogatást s én azon leszek, hogy olcsó árak és jó kiszolgálás mellett a bizalomra magamat érdemesitsem. Mély tisztelettel

Wentzl Ede

özvegye.

Egy hurutszer sem mulja fölül a

Kaiser-féle

mell-czukorkát.

Maláta-készülék czukorral kemény alakban.

2360 közjegyzőileg hitelesitett bizonyitvány erősitik meg a **biztos hatást köhögés, rekedtség, és nyálkásodásnál.**

Egy csomag ára 10 és 20 kr.

Biztos eredményt

nyujtanak az általánosan jónak talált

Kaiser-féle

pfeffermünez-czukorkák

étvágytalanságnál és gyomorbajoknál.

Egy csomag ára 20 kr.

Kapható Köszegen:

Jánosa Gyula urnál.

Előfizetési felhivás

a

„KÉPES CSALÁDI LAPOK"

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" minden évben **négy** külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" boritéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és igy az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolatikat az „Előfizetők postájá"-ban.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" előfizetési ára a „Hölgyek Lapja" czimü divatlappal és a külön beköthető „Regénymelléklet"-tel együtt:

Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 frt — kr.
Negyedévre	1 frt 50 kr.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" annak, a ki az előfizetési összeget és azonkivül még 80 kr. csomagolási és postaszállitási dijat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legujabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik ezirán — legczélszerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

„KÉPES CSALÁDI LAPOK" kiadóhivatala

Budapest, V., Vadász-utcza 14. (Saját házában.)

KATHREINER-FÉLE

Kneipp maláta kávé.

Nagymama nekem is!

Évek óta kitünő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbajoknál, vérszegénységnél orvosilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezreinél.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves haziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésekénti alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghuléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű haziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Főraktár: Köszegen Floderer Jenő gyógyszerésznél.

4 arany-, 18 ezüst-érem, 30 tiszt. és elismerő okmány.

Kwizda-féle korneuburgi állattáppor.

Állati-diät. szer lovak, marhák és juhok számára.

13 év óta, a legtöbb istállóban használva, **étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, a tej javitására és a tehenek tejhozamának szaporitására.**

Ára: 1/1 doboz 70 kr., 1/2 doboz 35 kr.

Valódian csakis a fenti védjegygyel ellátva kapható minden gyógytárban és droguistánál.

Főraktár:

Franz Joh. Kwizda

cs. és kir. osztr. magy. és kir. román udvari szállitó.

Kerületi gyógyszerész Korneuburg bei Wien.

Az egészség fentartására, az életnedvnek s ennek folytán a vérnek tisztitására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegitésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismert és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggondosabban van készitve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyus felbüfögés, vértóludás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósan bizonyul.

Prágai házi kenőcs

több ezer hála-nyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménynyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél, szülésekor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, köröm-gyöknél, az úgynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít.

Fragner B. gyógyszertárából Prágában 203-III.

Ily kitünő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszerévé lett a népnek.

Ára egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üv. 50 kr. Postával 20 krral több

A hol már genyedés mutatkozik, ott a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiéreti és kigyógyítja.

Egy szelencze ára 25 és 35 kr. Postával 6 krral több.

Óvás! Hamisítás elkerülés végett mindenki kérje a valódi készitményt a Fragner B.-féle gyógszertárból Prágában és figyeljen, hogy a csomagolásnak minden oldala „Dr. a Rosa-féle életbalzsam" ide nyomott kerek védjegye látható, ellenben a „prágai házi-kenőcs" csomagolásának minden oldalán az ido nyomott háromszögü védjegy látható. — Hamisitások bejelentésekért mindenki díjat kap.

Elismerő okiratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Raktárok az alábbi gyógyszertárokban: TÖRÖK J., EGGER A., THALMAYER SEITZ és KOCHMEISTER utodai Budapesten és Köszegen FLODERER JENŐ-nél, belváros (C-ácsinovits-féle gyógyszertár).

A készitő föraktára: **FRAGNER B.** gyógyszertár a „fekete sashoz" Prágában 203. sz; a Sporner-utcza sarkán.

Posta-küldemények azonnal.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.